

Rada Miejska Łomży

**Analiza poziomu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Miasto oraz
prognozowanych warunków ich spłaty z uwzględnieniem tendencji zmian na rynkach
finansowych**

Miasto Łomża ma bardzo duże potrzeby inwestycyjne, które przekraczają znacznie możliwości budżetowe. Aby sprostać potrzebom rozwojowym, konieczne jest sięgnięcie po zewnętrzne źródła finansowania, takie jak kredyty bankowe i pożyczki bankowe.

Podjęcie decyzji o zaciągnięciu kolejnych zobowiązań dłużnych zawsze jest poprzedzone przeprowadzeniem analiz i prognoz wskazujących prawną i ekonomiczną zdolność kredytową Miasta. Celem tych działań jest:

- wyznaczenie bezpiecznego poziomu zadłużenia, gwarantującego utrzymanie płynności finansowej w krótkim i długim okresie;
- dobór instrumentów dłużnych w różnych wariantach progностycznych;
- dopasowania terminów spłat do możliwości finansowych Miasta.

Takie działania samorząd Łomży podejmuje corocznie w momencie podjęcia decyzji o zaciągnięciu kolejnej pożyczki czy kredytu. Zadłużenie Miasta Łomża na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniesie 118 777 921,97 zł. (na dzień sporządzenia informacji – 108 777 921,97 zł)

W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpi wzrost kwoty długu o 0,49 %, tj. o kwotę 574 320 zł.

Wykaz zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Miasto Łomża na dzień 31.12.2016 r. przedstawia poniższa tabela

Bank	Kwota pozostała do spłaty	Przeznaczenie kredytu	Termin całkowitej spłaty
Bank Gospodarstwa Krajowego	3 253 023,53	na realizację inwestycji	31.12.2020
Bank Gospodarstwa Krajowego	2 087 881,31	na realizację inwestycji	31.12.2020
Bank Gospodarstwa Krajowego	2 689 155,82	na realizację inwestycji	31.12.2019
Bank Gospodarstwa Krajowego	8 583 158,00	na realizację inwestycji	31.12.2024

Akceptował: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66
Opracował/sprawę prowadzi: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

Bank Gospodarstwa Krajowego	1 908 636,00	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2021
Bank Gospodarstwa Krajowego	6 200 000,00	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2027
Bank Gospodarstwa Krajowego	11 008 630,00	na realizację inwestycji	31.12.2027
Bank Gospodarstwa Krajowego	625 000,00	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2028
Bank Gospodarstwa Krajowego	9 654 777,49	na realizację inwestycji	31.12.2028
mBank	3 701 707,00	na realizację inwestycji	30.09.2021
mBank	1 070 073,00	na realizację inwestycji	31.12.2018
mBank	1 551 891,00	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2020
PKO BP	5 946 468,00	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2024
Bank Ochrony Środowiska	40 538 365,52	na realizację inwestycji oraz spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2027
Hexa Bank	9 959 155,30	na spłatę wcześniejszych zobowiązań	31.12.2030

Dynamika zadłużenia Miasta Łomży na przestrzeni lat 2013-2017 przedstawia się następująco:

- w roku 2013 – 38,39 % wzrost o 4,60 % do roku poprzedniego,
- w roku 2014 – 35,86 % spadek o 2,53 % do roku poprzedniego,
- w roku 2015 – 43,72 % wzrost o 7,86 % do roku poprzedniego,
- w roku 2016 – 36,57% spadek o 7,04% do roku poprzedniego
- w roku 2017 - 33,90% spadek o 2,67% do roku poprzedniego - plan

W latach analizowanych, tj. 2013-2017 dokonano następujących spłat rat kapitałowych:

- w roku 2013 21.805.796,52 zł
- w roku 2014 8.802.780,00 zł
- w roku 2015 6.279.777,49 zł
- w roku 2016 7 329 155,30 zł
- w roku 2017 9 425 680,00 zł

Wydatki na obsługę w analizowanych latach, tj. 2013-2017 wynosiły :

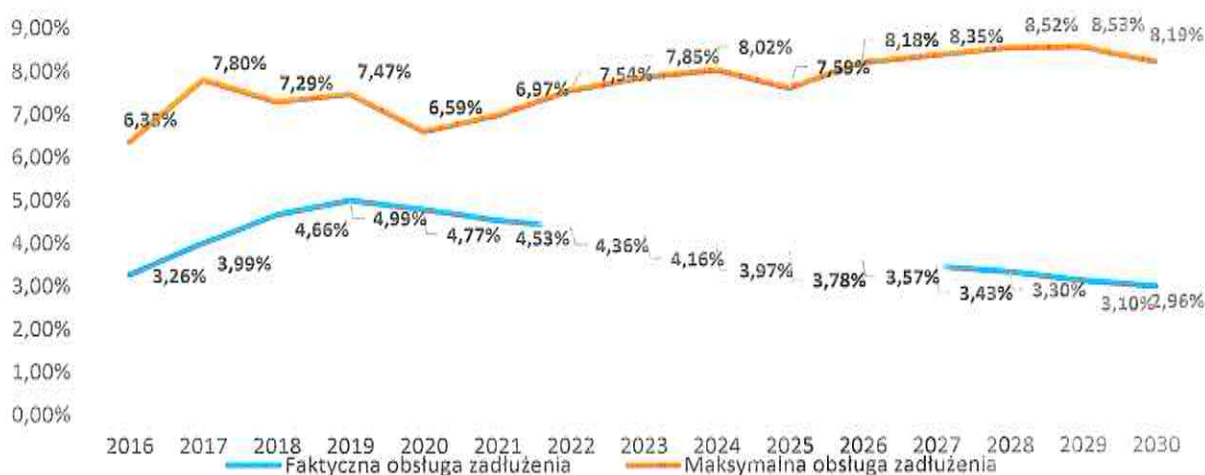
- ❖ w roku 2013 3 799 445,61 zł

Akceptował: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66
 Opracował/sprawę prowadził: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

- ❖ w roku 2014 3 924 736,14 zł
- ❖ w roku 2015 3 083 056,42 zł
- ❖ w roku 2016 2 985 371,52 zł
- ❖ w roku 2017 2 900 000,00 zł plan

Wydatki na obsługę długu w roku 2015 zmniejszyły się w porównaniu do 2014 r. o 21,45 % tj. o kwotę 841 679,72 zł, a w roku 2016 o kolejne 97 684,90 zł. Wynika to z utrzymującej się na niskim poziomie stawki WIBOR. Poza tym uruchomienie w grudniu, a nie jak pierwotnie planowano w sierpniu, ostatniej transzy kredytu oraz dokonanie jednorazowej wcześniejszej spłaty rat kapitałowych spowodowało oszczędności na wydatkach na obsługę długu. Planowane kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w Mieście Łomża w latach 2016-2030 po zaciągnięciu kredytów w latach 2016-2018 przedstawia wykres.

Planowane kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w Mieście Łomża w latach 2016-2030 po zaciągnięciu kredytów w latach 2016-2018



Z analizy powyższego wykresu wynika, iż Miasto Łomża spełnia kryteria zawarte w art. 243 u.f.p., ale sytuacja finansowa wymaga ciągłego nadzoru.

Miasto Łomża posiada wysoką zdolność kredytową, co oznacza zdolność do terminowego i kompletnego wypełnienia zobowiązań oraz warunków zawartych umów kredytowych. Jednostki samorządu terytorialnego należą do jednostek posiadających wysoką zdolność kredytową z uwagi na to iż nie mogą zbankrutować, posiadają wysoką wartość majątku trwałego, mają dużą niezależność ekonomiczną, podlegają kontroli finansowej RIO i kontroli społecznej oraz są ustawowo zobowiązane do terminowego regulowania swoich zobowiązań.

Korzystanie przez Miasto Łomża z kredytowania, jako metody finansowania wydatków rodzi konkretne skutki, zarówno pozytywne jak i negatywne. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez Miasto, umożliwia realizację zadań, nałożonych na tą jednostkę, na dużo wyższym poziomie pod względem ilościowym i jakościowym. Zwiększenie dostępności środków finansowych pozwala na zwiększenie potencjału finansowego miasta oraz zwiększa jego atrakcyjność, a także poprawia warunki życia mieszkańców. Zaciągnięte zobowiązania pomniejszają jednak możliwości finansowe Miasta Łomża w latach przyszłych, jednocześnie poprzez odsetki bankowe zwiększają się wydatki bieżące. Odsetki te

Akceptował: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

Opracował/sprawę prowadzi: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

mogą wzrastać, z uwagi na ryzyko podniesienia stóp procentowych. Dlatego też konieczna jest ciągła analiza potrzeb finansowych, ograniczanie wydatków bieżących, analiza zamożności Miasta mierzona wielkością dochodów ogółem lub dochodów własnych na 1 mieszkańca. Muszą być też zachowane właściwe relacje kwoty długu do dochodów ogółem.

O możliwościach inwestycyjnych JST świadczy różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi tj. deficyt lub nadwyżka operacyjna.. W Mieście Łomża nadwyżka operacyjna wynosiła odpowiednio 12 192 649,90 zł w 2013 r, 15 999 080,55 zł w roku 2014, 18 778 046.62 zł. w roku 2015 oraz 36 252 808,73 zł w roku 2016.

Poziom nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku ma kluczowy wpływ na możliwości obsługi długu oraz spłaty rat w roku bazowym i latach następnych.

Uregulowania zawarte w nowelizacji u.f.p. wyznaczyły od 2014 roku jeden próg zadłużenia liczony indywidualnie dla każdej JST, co wzbudziło wiele kontrowersji i szereg krytycznych uwag, ale zmusiło wszystkie jednostki, również Miasto Łomża do „zaciągania pasa” i dało konkretne efekty w postaci wzrostu nadwyżki operacyjnej. W 2015 roku uzyskana nadwyżka operacyjna w Polsce była wyższa o 65,8% niż w roku 2011. W tym samym czasie kwota długu JST wzrosła zaledwie o 8,9%. Należy także zauważyć, iż sukcesywnie spada kwota długu do wykonanych dochodów budżetowych w Polsce, również w Mieście Łomża.

Stosunek dochodów ogółem do kwoty długu, po odjęciu od kwoty dochodów ogółem, dochodów z subwencji i dotacji dla Miasta Łomża kształtuje się następująco:

2011 r. - 49,4%; 2012 r. - 65,9%; 2013 r. -79,8%; 2014 r.- 64,3%; 2015 r. - 90,9%; 2016 r.- 82,0%.

Jak widać z powyższej analizy stosunek kwoty długu do dochodów własnych wypracowanych przez miasto (podatków i opłat) jest znaczny, jednak kwota długu w danym roku nie podlega natychmiastowej spłacie, a jest rozłożona na kilka lat przyszłych (do 2030 roku).

W budżecie Miasta Łomża pierwotnie na 2017 r. planowano przychody z tytułu kredytów w kwocie 25 000 000 zł. W trakcie roku dokonano zmniejszenia planowanych przychodów z kredytów o kwotę 15 000 000 zł i ostatecznie podpisano umowę w dniu 08.09.2017 r. z Bankiem Spółdzielczym w Ostrowi Mazowieckiej z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej ul. 3-go Maja 32 na zaciągnięcie kredytu w wysokości 10 000 000 zł. Planowane jest uruchomienie kredytu w miesiącu grudniu br.

Na obecnym etapie od 2019 roku nie planuje się zaciągania kolejnych kredytów, jednakże z uwagi na możliwość dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej do roku 2020-2024, istnieje prawdopodobieństwo zwiększenia kwoty zadłużenia. Ze względu na występujące ryzyka makroekonomiczne planowanie zadłużenia na okresy dłuższe niż 2-3 lata jest iluzoryczne.

Obecnie poziom zadłużenia Miasta Łomża jest stabilny, nie zagrażający jego gospodarce finansowej.

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Zdzisław Garlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Akceptował: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

Opracował/sprawę prowadził: Bożena Szypulska – Kierownik Oddziału Budżetu – Wydział Skarbu i Budżetu – 86 215 67 66

Kierownik Oddziału Budżetu

inż. Bożena Szypulska